

August 2000

Volume 2, Issue 8

บทบรรณาธิการ

ถ้าไม่กล่าวถึงการประชุมวิชาการประจำปีโครงการ BRT ครั้งที่ 4 เก่งว่าจะไม่ทันกาล เพราะเหลือเวลาอีกไม่ถึง 2 เดือนแล้ว BRT Newsletter ฉบับนี้ จึงเปิดคอลัมน์ด้วยเรื่องราวของการประชุมวิชาการประจำปี ตามด้วยเรื่องราวความเคลื่อนไหวอื่น ๆ ที่น่าสนใจอีกหลายเรื่อง

กองบรรณาธิการ ขอขอบพระคุณสำหรับคำติชมจากท่านสมาชิก ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่ายิ่งแก่ทำงานของพวกเขา

คณะทำงาน

ที่ปรึกษา: ศ. วิสุทธิ ไบไม้

กองบรรณาธิการ:

ฝ่ายเลขานุการโครงการ BRT

โครงการ BRT

ชั้น 15 อาคารมหานครอิมซัม

539/2 ถนนศรีอยุธยา

แขวงถนนพญาไท เขตราชเทวี

กรุงเทพฯ 10400

Tel: 642 5322-31 Ext. 255-263

Fax: 642 5163

<http://brt.biotec.or.th>

Email: eed@biotec.or.th

การประชุมวิชาการประจำปีโครงการ BRT ครั้งที่ 4

เป็นที่แน่นอนแล้วว่า โครงการ BRT จะจัดประชุมวิชาการประจำปี ครั้งที่ 4 ในระหว่างวันที่ 9-12 ตุลาคม 2543 ณ ห้องพิชญโลกคอนเวนชันฮอลล์ โรงแรมมรินทร์ราฎณ์ จังหวัดพิษณุโลก การประชุมในครั้งนี้จัดให้มีการบรรยายพิเศษที่น่าสนใจหลายเรื่อง อาทิ “ความหลากหลายหลายทางชีวภาพในมุมมองทางด้านเศรษฐศาสตร์” โดย ศ. เสน่ห์ จามริก สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา-อีสาน, “ความปลอดภัยทางชีวภาพ” โดย ดร. สุทัศน์ ศรีวัฒนพงศ์ ผู้อำนวยการศูนย์ความปลอดภัยหลายทางชีวภาพ (ศลช.), “สถาบันราชภัฏและการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน” โดย ดร. สงบ ลักษณะ เลขธิการสภาสถาบันราชภัฏ และ “Virus and co-evolution” โดย Dr. J.P. Gonzales จาก Institute of Research for Development (IRD), France นอกจากนี้ ยังมีการเสวนาที่ท่านไม่ควรพลาดคือ “โครงการ BRT ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา และอีก 5 ปีข้างหน้า” โดย ศ.นพ. วิจรรย์ พาณิช ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), รศ.ดร. มรกต ตันติเจริญ ผู้อำนวยการศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (ศช.), รศ.ดร. ศักรินทร์ ภูมิรัตน์ ที่ปรึกษาอาวุโส ศช., และ ดร. สุทัศน์ ศรีวัฒนพงศ์ การเสวนาระหว่างโครงการ BRT และผู้เข้าร่วมประชุม เรื่อง “นโยบายการสนับสนุนทุนวิจัยและวิทยานิพนธ์ขอโครงการ BRT” โดย ศ. วิสุทธิ ไบไม้ การประชุมวิชาการในกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ สาหร่ายและแพลงก์ตอน, จุลินทรีย์และไลเคน, แมลง, พืช, สัตว์, นิเวศวิทยาและภูมิปัญญาท้องถิ่น, พันธุศาสตร์ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านในการวิเคราะห์จุดแข็ง/จุดอ่อน และแสดงความคิดเห็นต่อการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย นอกจากนี้ ยังมีการแสดงนิทรรศการของนักวิจัยและนักศึกษาที่ได้รับทุนโครงการ BRT จึงขอเรียนเชิญทุกท่านเข้าร่วมการประชุมครั้งนี้ด้วย !!!!!

ฝ่ายเลขานุการฯ กำลังเตรียมการประชุมฯ อย่างขะมักเขม้น โดยเฉพาะการจัดทำต้นฉบับเอกสารแจกให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุม เช่น หนังสือรวมเล่มบทความย่อโครงการวิจัย/วิทยานิพนธ์ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากโครงการ BRT ทั้งที่กำลังดำเนินการอยู่ และที่เสร็จสมบูรณ์แล้ว, รายงานประจำปีโครงการ BRT ปี 2543 ซึ่งจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับผลการดำเนินงานในรอบ 5 ปีของโครงการ BRT และหนังสือรวมบทความปริทัศน์งานวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย ที่เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ของสิ่งมีชีวิตในกลุ่มต่าง ๆ

โครงการ BRT ต้องขอขอบคุณผู้รับทุนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการจัดส่งบทความย่อโครงการวิจัย/วิทยานิพนธ์ รูปภาพ หรือสไลด์ และ

แบบติดตามสถานภาพการตีพิมพ์ผลงานวิจัย/วิทยานิพนธ์ในวารสารวิชาการมาภายในเวลาที่กำหนด โดยในขณะนี้โครงการ BRT ได้รับบทความแล้วทั้งสิ้น 200 เรื่อง จากจำนวนที่คาดว่าจะได้รับทั้ง

หมด 327 เรื่อง ฝ่ายเลขานุการฯ จะนำข้อเสนอแนะที่ผู้รับทุนได้กรุณาแนะนำจากการจัดทำรวมเล่มบทความย้อนในปีที่แล้ว มาพิจารณาปรับปรุงการจัดทำให้ดีขึ้นต่อไป

ความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) กับสถาบันวิจัยจากประเทศ ฝรั่งเศส

สืบเนื่องจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้มีความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันวิจัยของประเทศฝรั่งเศส-CNRS (Centre National de la Recherche Scientifique) โดยเริ่มต้นเกี่ยวกับการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย จึงได้ร่วมกับโครงการ BRT จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อเรื่อง “Dynamics of Biodiversity: from Genes to Ecology” เมื่อวันที่ 2-5 กรกฎาคม 2543 ที่โรงแรมริเจนท์ ซะอ่า จ.เพชรบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโครงการวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่มีนักวิจัยจากประเทศฝรั่งเศสและนักวิจัยไทยทำงานร่วมกัน การประชุมครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมประชุมรวมทั้งสิ้น 45 คน เป็นนักวิจัยไทย 28 คน, นักวิจัยจากสถาบัน CNRS 5 คน, จากสถาบัน IRD (Institute of Research for Development, France) 2 คน, จากสถานทูตฝรั่งเศส 2 คน และผู้บริหาร สกว. 8 คน

เนื่องจากการวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพของสถาบัน CNRS มุ่งเจาะลึกในระดับ gene, population genetics, host parasite interaction และ ecosystem การประชุมในครั้งนี้ จึงได้ตั้งกรอบการวิจัยในเบื้องต้นไว้ 4 ด้าน คือ Co-evolution, Ecology, Paleo-biology และ Molecular Biology and Genetics ซึ่งนักวิจัยไทยและนักวิจัยจากประเทศฝรั่งเศสได้ประชุมระดมความคิดเห็นอย่างกว้างขวางเพื่อหาหัวข้อวิจัยที่เป็นความสนใจร่วมกันภายใต้กรอบการวิจัยทั้ง 4 ด้านดังกล่าว ที่จะสรุปได้ดังนี้

ก.) หัวข้อวิจัยภายใต้กรอบ Ecology ที่อยู่ในความสนใจ ได้แก่

1. Paleo-biology and Evolution
 - 1.1 Paleoenvironments
 - 1.1.1 Paleobotany/Paleopalynology
 - 1.1.2 Paleoclimate modeling
 - 1.1.3 Dating methods
 - 1.2 Paleobiogeography (Dynamics of diversity and distribution of animals and plants related to plate tectonics and climate)
 - 1.3 Historical biodiversity (studies of paleocommunities and their changes through time, in relation to geography, climate and plate movements and the origin of extant communities)
2. Ecological Modeling
 - 2.1 Population dynamics and age-structured models, including control mechanisms
 - 2.2 Population interactions, including grazing, predation, food chains, etc.
 - 2.3 Infectious disease dynamics
 - 2.4 Ecosystem processes, including succession, regeneration processes, compartment models, etc.
 - 2.5 Adaptive dynamics and evolution models
3. Biodiversity Dynamics and Ecological Processes
 - 3.1 Forest regeneration
 - 3.1.1 Restoration of degraded areas
 - 3.1.2 Natural regeneration and succession in forests
 - 3.1.3 Permanent plot (LTERS) establishment and monitoring
 - 3.1.4 Techniques of upland forest regeneration
 - 3.1.5 Effects of climate change in forest ecosystems
 - 3.1.6 Biodiversity and dynamics of forest insects, including grazers, predators, pollinators, etc.
 - 3.2 Aquatic habitat rehabilitation
 - 3.2.1 Dynamics and diversity of coral reefs, and recruitment and recolonization processes
 - 3.2.2 Recruitment and colonization of species in mangroves
 - 3.2.3 Distribution and maintenance of seagrass beds
 - 3.2.4 Energy and nutrient flows in riverine ecosystems, and changes in biodiversity caused by human projects
 - 3.2.5 Energy and nutrient flows and biodiversity in estuaries

- 3.2.6 Interconnectivity between coral reefs, mangroves, and seagrass ecosystems
- 3.3 Species loss and conservation
 - 3.3.1 Biodiversity monitoring and modeling in forest fragments
 - 3.3.2 Ecology and management of elephants in fragmented areas
 - 3.3.3 Dynamics and loss of fish populations in rivers
 - 3.3.4 Aquatic insects and macroinvertebrates in streams and rivers
- 4. Ecosystem Functions and Services
 - 4.1 Terrestrial ecosystems
 - 4.1.1 Effects of manipulating plant diversity on stability: modeling and experimental approaches
 - 4.1.2 Effects of fire on forest ecosystems: experimental approaches
 - 4.1.3 Role of upland forests in the water cycle
 - 4.2 Aquatic ecosystems
 - 4.2.1 Food webs and their stability in lake or pond ecosystems
 - 4.2.2 Manipulation of invertebrate diversity in bottom sediments: effects on ecosystem function
 - 4.2.3 Trophic dynamics in mangrove ecosystems

ข.) หัวข้อวิจัยด้าน Co-evolution, Molecular Biology and Genetics ได้แก่

1. Plant molecular systematics
2. Microbial diversity
3. Tephritid fruit flies, plants and *Wolbachia*
4. Viruses in mosquitoes
5. Population genetics of both malarial parasitoids and their mosquito hosts
6. Plant / insect interactions
7. Large mammal population genetics
8. Rodents and medically-important viruses
9. Endosymbionts of arthropods

ขั้นตอนการดำเนินงานเกี่ยวกับข้อเสนอ

โครงการฉบับร่าง (pre-proposal) มีดังนี้

- Step 1:** a letter of intention should be jointly sent by the Thai and French side to CNRS and the Thailand Research Fund/Biodiversity Research and Training Program by the end of September, 2000.
- Step 2:** the letters of intention will be reviewed by CNRS and TRF, who will give their agreement (for detailed proposals to be drawn) by the end of October, 2000.
- Step 3:** joint project proposals shall be drawn by Thai-French teams and sent both to CNRS and TRF by the end of November, 2000.
- Step 4:** the project proposals will be evaluated both by TRF and CNRS (each conducting its own evaluation) which will then consult each other and make their final joint decision by the beginning of January, 2001.

PRE-PROPOSAL FORM

I. Title of the project:

II. Participants:

Thailand: Name of Research; Name of the Project Leader; Address of the Organisation; Tel; Fax; E-mail

France: Name of Laboratory; Name of the Director of the Laboratory; Name of the Project Leader; Address of the Laboratory; Tel; Fax; E-mail

III. Description of the project:

Please provide the following details:

1. Background information and rationale
2. Objective
3. Methodology
4. Anticipated research outputs
5. Name, qualifications and responsibilities of members of the research team
6. Names and affiliations of possible non-French European partners
7. Possible socio-economic benefits

IV. Budget:

Indicate the funding required under the following items:

1. Travel:
 - 1.1 Local
 - 1.2 International
2. Running costs (specify)
3. Student and post-doctoral support

โครงการ BRT จึงขอประกาศเชิญชวนนักวิจัย นักวิชาการ และผู้สนใจจากสถาบันต่าง ๆ เสนอเอกสารเชิงหลักการ (concept paper) ภายใต้หัวข้อวิจัยข้างต้น หรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ฝ่ายเลขานุการฯ โทรศัพท์ 6425322-31 ต่อ 256 โทรสาร 6425163

การประชุมระหว่างนักวิจัย กลุ่มสาหร่ายและแพลงก์ตอนและ ตัวแทนจากกรมควบคุมมลพิษ

เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2543 ณ ห้องประชุม BIOTEC 1 ชั้น 15 อาคารมหานครชัยศรี โครงการ BRT ได้จัดประชุมระหว่างนักวิจัยในกลุ่มสาหร่ายและแพลงก์ตอนของโครงการ BRT และตัวแทนจากกองจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพน้ำทางชีวภาพ และการสนับสนุนงานวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพน้ำ

ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันวิเคราะห์ประเด็นปัญหา และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานอย่างกว้างขวาง พอสรุปได้ว่า การนำข้อมูลทางชีวภาพมาประกอบการกำหนดคุณภาพน้ำ เป็นเรื่องที่กรมควบคุมมลพิษเพิ่งจะเริ่มดำเนินการเพื่อให้การกำหนดคุณภาพของแหล่งน้ำเป็นไปตามมาตรฐานสากล อย่างไรก็ตาม ตรวจสอบคุณภาพน้ำทางชีวภาพเป็นเรื่องใหม่ในประเทศไทย ยังขาดการสนับสนุนการวิจัยและขาดผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้อย่างมาก ในขณะที่ปัญหามลพิษทางน้ำกำลังทวีความรุนแรง ความร่วมมือระหว่างกรมควบคุมมลพิษและนักวิจัยในกลุ่มสาหร่ายและแพลงก์ตอน และการสนับสนุนงานวิจัยในด้านนี้จะช่วยให้การตรวจสอบคุณภาพน้ำทางชีวภาพพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งโครงการ BRT ยินดีที่จะเป็นสื่อกลางและสนับสนุนความร่วมมือทางวิชาการดังกล่าว

โครงการวิจัยที่เสร็จสมบูรณ์

คอลัมน์นี้ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากผู้อ่าน จึงขอเสนอผลการวิจัยในโครงการที่เสร็จสมบูรณ์แล้ว 2 เรื่อง ได้แก่

โครงการ “ความหลากหลายของสปีชีส์ของริ้นดำในประเทศไทย” โดย รศ. เฉลียว กุวังคะดิลก

จากภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ริ้นดำเป็นแมลงอันตรายที่ก่อปัญหาทางสาธารณสุขและเศรษฐกิจต่อคนและสัตว์เลี้ยงที่สำคัญชนิดหนึ่ง การแยกริ้นดำโดยใช้หลักการอนุกรมวิธานทางด้านสัณฐานวิทยายังมีปัญหามาก เนื่องจากริ้นดำมีรูปร่างลักษณะภายนอกคล้ายคลึงกันมาก โดยเฉพาะสมาชิกในกลุ่มสปีชีส์ซับซ้อน แต่สปีชีส์ในกลุ่มซับซ้อนสามารถแยกออกจากกันได้โดยใช้ข้อมูลจากโพลีทินโครโมโซมซึ่งมีจำนวน 3 คู่

จากการเก็บตัวอย่างริ้นดำจากแหล่งน้ำไหลธรรมชาติทั่วทุกภาคของประเทศไทย 91 แห่ง พบริ้นดำ 41 สปีชีส์ เป็นสปีชีส์ที่มีรายงานการพบและตั้งชื่อแล้ว 29 สปีชีส์ เป็นสปีชีส์ที่ยังไม่ได้ตั้งชื่อและอาจมีรายงานแล้วแต่มีรูปร่างที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม 6 สปีชีส์ และเป็นสปีชีส์ใหม่ถึง 5 สปีชีส์ ดังนี้

1. *Simulium (simulium) baimaii* Kuvangkadilok and Takaoka sp. nov.
2. *Simulium (simulium) chainarongi* Kuvangkadilok and Takaoka sp. nov.
3. *Simulium (simulium) challowae* Takaoka and Boonkemtong sp. nov.
4. *Simulium (simulium) triglobus* Takaoka and Kuvangkadilok sp. nov.
5. *Simulium (Gomphostilbia) chumpomense* Takaoka and Kuvangkadilok sp. nov.

นอกจากนี้ในส่วนของบทความวิชาการของโครงการ มีการตีพิมพ์ผลงานเผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติถึง 6 เรื่อง ดังนี้

1. Kuvangkadilok, C., C. Boonkemtong & S. Phayahasena. 1998. C-banding in polytene chromosomes of six *Simulium* species (Diptera: Simuliidae) from Doi Inthanon National Park, northern Thailand. *J. Sci. Soc. Thailand* 24: 215-230.
2. Kuvangkadilok, C., S. Phayahasena & C. Boonkemtong. 1999. Larval polytene chromosomes of five species of blackflies (Diptera: Simuliidae) from Doi Inthanon National Park, northern Thailand. *Cytologia* 64: 197-207.
3. Kuvangkadilok, C., S. Phayahasena & V. Baimai. 1999. Population cytogenetic studies on *Simulium feuerborni* Edwards (Diptera: Simuliidae) from northern Thailand *Genome* 42: 80-86.

4. Kuvangkadiok, C., C. Boonkemtong & S. Phayahasena. 1999. Distribution of the larvae of blackflies (Diptera: Simuliidae) at Doi Inthanon National Park northern Thailand. *Southeast Asian J. Trop. Med. Public Health* 30(2): 328-337.
5. Takaoka, H., C. Kuvangkadiok. 1999. Scientific contributions discovery of a blackfly species with three spermathecae. *British Simuliid Group Bulletin* 14: 7-9.
6. Takaoka, H., C. Kuvangkadiok. 1999. Four new species of blackflies (Diptera: Simuliidae) from Thailand. *Jpn. J. Trop. Med. Hyg.* 27(4): 497-509.

และอยู่ในระหว่างการตีพิมพ์เผยแพร่อีก 4 เรื่อง

โครงการวิจัยที่ดำเนินงานเสร็จสมบูรณ์แล้ว อีกโครงการหนึ่ง ได้แก่ “โครงการความหลากหลายของหนอนพยาธิในลำน้ำแม่สา อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่” โดย ผศ. ชโลบล วงศ์สวัสดิ์ จากภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการศึกษาหนอนพยาธิในสัตว์น้ำมีกระดูกสันหลัง เช่น ปลา, สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ และสัตว์เลื้อยคลานหลายชนิด พบหนอนพยาธิทั้งหมด 56 ชนิด เป็นพยาธิโมโนจีเนีย 5 ชนิด, พยาธิใบไม้ 27 ชนิด, พยาธิตัวตืด 6 ชนิด, พยาธิหัวหนาม 3 ชนิด, และพยาธิตัวกลม 15 ชนิด โดยมีชนิดที่คาดว่าจะป็นชนิดใหม่ 2 ชนิด ชนิดที่มีการรายงานเป็นครั้งแรกในประเทศไทย 3 ชนิด และเป็นชนิดใหม่ที่ได้รับการยืนยันแล้วถึง 7 ชนิด ดังนี้

1. พยาธิใบไม้ *Gorgoderina gracilis* n. sp.
2. พยาธิตัวตืด *Circumoncobothrium baimaii* n. sp.
3. พยาธิตัวตืด *Senga chiangmaiensis* n. sp.
4. พยาธิตัวตืด *Ptychobothrium mystacoleucusi* n. sp.
5. พยาธิตัวตืด *Ptychobothrium rojanapaibuli* n. sp.
6. พยาธิตัวตืด *Ptychobothrium discussae* n. sp.
7. พยาธิตัวตืด *Ptychobothrium maesae* n. sp.

ในส่วนของบทความวิชาการของโครงการ มีผลงานการวิจัยที่อยู่ระหว่างเตรียมตีพิมพ์เผยแพร่ 1 เรื่อง และตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติแล้ว 6 เรื่อง ดังนี้

1. Wongsawad, C. & BV. Jadhav. 1998. *Circumoncobothrium Baimaii* n. sp. (Cestoda: Pseudophyllidae) from a freshwater fish, Maesa

stream Chiang Mai, Thailand. *Rivista di Parassitologia* XV(LIX): 291-294.

2. Wongsawad, C. 1998. A review of the genus *Ptychobothrium* Loennberg, 1889 with two new species. *Rivista di Parassitologia* XV(LIX): 299-303.
3. Wongsawad, C., O. Sey, A. Rojanapaibul, P. Chariyapongpun, S. Suwattanacoupt, T. Marayong, P. Wongsawad & J. Rojinnakorn. 1998. Trematodes from amphibians and reptiles of Thailand. *J. Sci. Soc. Thailand* 24: 265-274.
4. Wongsawad, C., T. Marayong & BV. Jadhav. 1998. A new *Ptychobothriidae* tape-worm from *Maesa steram*, Chiang Mai, Thailand. *Rivista di Parassitologia* XV(LIX): 295-298.
5. Wongsawad, C., K. Kumchoo & A. Pachanawan. 1998. A new tapeworm from *Maesae* stream fish of Chiang Mai, Thailand, *Rivista di Parassitologia* XV(LIX): 305-308.
6. Wongsawad, C., O. Sey, A. Rojanapaibul, P. Wongsawad, T. Marayong, J. Rojinnakorn, S. Suwattanacoupt & A. Pachanawan. 1999. Description of *Gorgoderina gracilis* sp. n. (Trematoda, Gorgoderidae) from *Ichthyophis supachaii* Taylor, 1960 (Amphibia: Ichthyophiidae) of Thailand. *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 45(4): 293-297.

และโครงการยังได้สร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในระดับปริญญาโท 3 คน ได้แก่ นายอดิเทพพรชัย ภาชนะวรรณ ปัจจุบันเป็นอาจารย์ที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครพนม, นางสาวกานดา คำชู และนางสาวอรุณพร นิษพันธ์ ซึ่งการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของนักศึกษาทั้ง 3 คน ปรากฏอยู่ใน

1. Wongsawad, C., K. Kumchoo & A. Pachanawan. 1998. A new tapeworm from *Maesae* stream fish of Chiang Mai, Thailand, *Rivista di Parassitologia* XV(LIX): 305-308.
2. Kumchoo, K. & C. Wongsawad. 1998. Light and scanning electron microscopy of *Rhabdochona* sp. (Nematoda: Rhabdochonidae). *J. Electron Microsc. Soc. Thailand* 12: 68-69.

3. **Nichapun, A., A. Pachanawan, C. Wongsawad, A. Rojanapaibul & N. Tichug.** 1998. Ultrastructure of tegumental surface of *Ganeo* sp. Klein, 1905 (Trematoda: Lecithodendriidae) in frog (*Rana tigerina*). *J. Electron Microsc. Soc. Thailand* 12: 64-65.
4. Wongsawad, C., O. Sey, A. Rojanapaibul, P. Wongsawad, T. Marayong, J. Rojittanakom, S. Suwattanacoupt & **A. Pachanawan.** 1999. Description of *Gorgoderina gracilis* sp. n. (Trematoda, Gorgoderidae) from *Ichthyophis supachaii* Taylor, 1960 (Amphibia: Ichthyophiidae) of Thailand. *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 45(4): 293-297.
5. **Kumchoo, K., C. Wongsawad, P. Vanittanakom, S. Niwasabutra & N. Tichug.** 1999. Ultrastructural surface of *Camallanus anabantis* Pearse, 1933 (Nematoda: Camallanidae) from *Anabas testudineus* Bloch, 1792. *J. Electron Microsc. Soc. Thailand* 13: 68-69.
6. **Nichapun, A., C. Wongsawad, A. Rojanapaibul, N. Mhad-arehin & B. Kuntalue.** 1999. Tegumental surface of *Acanthostomum burminis* Bhalerao, 1926 (Trematoda: Acanthostomidae) from snake (*Xenochrophis piscator*). *J. Electron Microsc. Soc. Thailand* 13: 70-71.
7. **Kumchoo, K., C. Wongsawad, P. Srikanjana & P. Sripalwit.** 2000. Light and scanning electron

microscopy of *Camallanus anabantis* Pearse, 1933 (Nematoda: Camallanidae). *Songklanakarin J. Sci. Technol.* (in press).

ข้อผิดพลาดที่พบในรายงาน การเงินโครงการวิทยานิพนธ์

การตรวจรายงานการใช้จ่ายเงินโครงการวิจัย/วิทยานิพนธ์ ถือเป็นความรับผิดชอบของฝ่ายเลขานุการฯ ที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการติดตามและพิจารณารายงานความก้าวหน้าการวิจัย ในช่วงเริ่มต้นของการใช้แบบฟอร์มการจัดทำรายงานการเงินที่โครงการ BRT ได้กำหนด เพื่อให้ผู้รับทุนปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันนั้น ฝ่ายเลขานุการฯ มักพบปัญหาต่าง ๆ จากการตรวจรายงานการเงิน ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากความไม่เข้าใจในหลักการจัดทำรายงาน และบางส่วนเกิดจากความไม่รอบคอบ เช่น บวกเลขผิด อ้างอิงงบประมาณผิด เป็นต้น

ในช่วงเริ่มปีงบประมาณ 2543 จนถึง เดือนกรกฎาคม 2543 ที่ผ่านมา ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ทำการรวบรวมสถิติจากการตรวจรายงานการเงิน โดยละเอียดของโครงการวิทยานิพนธ์ สรุปได้ว่าจากรายงานการเงินของโครงการวิทยานิพนธ์จำนวน 100 ฉบับ มีการจัดใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องในครั้งแรก 92 ฉบับ หรือคิดเป็น 71% และอีก 38 ฉบับ หรือ 29% เป็นรายงานที่ยังพบข้อผิดพลาดต่าง ๆ ดังนี้

	ฉบับ	%
1. อ้างอิงรายการงบประมาณ และตัวเลขงบประมาณไม่ถูกต้อง เช่น ในรายงานจะต้องใส่ตัวเลขงบทั้งหมดที่ได้รับอนุมัติ แต่ใส่เฉพาะตัวเลขที่ได้รับในงวดที่ 1 แทน รายการงบประมาณไม่ได้ อ้างอิงจากเอกสารแนบในบันทึกข้อตกลง แต่กลับอ้างอิงจากข้อเสนอโครงการ ซึ่งไม่ถูกต้อง เป็นต้น	22	55
2. การคำนวณตัวเลขผิด เช่น มีการปัดเลขเศษตัวทศนิยมเป็นจำนวนเต็ม การไม่แสดงค่าติดลบ เมื่อยอดคงเหลือมีค่าติดลบ แต่จะใส่ค่าเป็นศูนย์แทน ซึ่งตามหลักการทางบัญชีถือว่าไม่ถูกต้อง รวมไปถึงการบวกเลขผิด เป็นต้น	12	30
3. การใช้แบบฟอร์มผิด เช่น รายงานสำหรับช่วง 12 เดือน หรือมากกว่านั้น จะต้องใช้แบบฟอร์มที่มีรายจ่ายสะสมด้วย แต่กลับใช้แบบฟอร์มสำหรับช่วง 6 เดือนแรก ซึ่งเป็นแบบฟอร์มที่ไม่มีรายจ่ายสะสม เป็นต้น	3	7.5
4. ส่วนประกอบอื่น ๆ ไม่สมบูรณ์ เช่น ไม่มีลายเซ็นผู้จัดทำ และอาจารย์ที่ปรึกษา ไม่ใส่ช่วงเวลาที่ยื่นรายงาน หรือใส่ผิด เป็นต้น	3	7.5

หมายเหตุ: รายงานการเงินบางฉบับมีข้อผิดพลาดมากกว่า 1 ข้อ

Web-based Course

โอกาสดีสำหรับผู้สนใจในเรื่อง ความ

หลากหลายทางชีวภาพ ได้มาถึงแล้ว!! หากท่านอยาก “รู้รอบตัว” ในด้านสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นหัวข้อยอดนิยมใน พ.ศ. 2543 และเป็นประเด็นสำคัญแห่งสหัสวรรษใหม่ ทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น ขอเชิญมาเป็นผู้เรียนรุ่นแรก ชุดบุกเบิกในวิชาเกี่ยวกับสถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไทย (สวท.) ท่านจะมีโอกาสเข้าไปสู่โลกแห่งความงดงามของสรรพชีวิต เพื่อ “รู้จัก” และ “สัมผัส” กับ พืช สัตว์ แพลงก์ตอน ไลเคน แมลง และจุลินทรีย์ เพื่อนร่วมโลกของท่านซึ่งล้วนมีวิวัฒนาการผ่านร้อนผ่านหนาวมายาวนานจนสามารถสืบสานสายพันธุ์ให้ผ่านพันวิฤตการณ์แปรเปลี่ยนของสิ่งแวดล้อมได้ทุกรูปแบบ และสืบทอดสำคัญที่ทรงคุณค่ามหาศาลและเอื้ออำนวยประโยชน์เหลือคณานับต่อมวลมนุษย์

ฟรี...ปฐมนิเทศ 1 วัน ในวันเสาร์ที่ 2 กันยายน 2543 ตั้งแต่เวลา 9.00-16.00 น. ณ อาคาร สวทช. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พบกับวิทยากรรับเชิญ ได้แก่ ศ.ดร. วิสุทธิ์ ไบไม้ ดร. สุทัศน์ ศรีวัฒนพงศ์ และ กลุ่มผู้สอนซึ่งล้วนเป็นนักวิทยาศาสตร์ที่มีชื่อเสียงและได้รับการสนับสนุนจากโครงการ BRT ได้แก่ ศศ.ดร. กำธร อีร์คุปต์

ศศ.ดร. กัณทรีย์ บุญประกอบ รศ.ดร. ทวีศักดิ์ บุญเกิด ศ. ลัดดา วงศ์รัตน์ ดร. อุ่น ลีวานิช Prof.Dr. Warren Brockelman

นอกจากนี้ยังมีอาจารย์ผู้ร่วมสอน วิทยากรและผู้ช่วยสอนท่านอื่น ๆ อีก ได้แก่ ดร. ต่อศักดิ์ สีลานันท์ ดร. ณัฐสุรางค์ หอมจันทร์ อาจารย์สมหมาย เจนกิจการ คุณสุระ พิมพะสาตี คุณทัศนีย์ เอี่ยมภมร คุณอัญชลี เอามล และวิทยากรรับเชิญจากศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันในวิธีการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งจะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและเพื่อนร่วมรุ่นทั้งหลายไปอีก 3 เดือน เพื่อการเรียนรู้ในมิติใหม่ร่วมกัน

ฟรี...ทัศนศึกษา 2 วัน 1 คืน ณ สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราช อ. วังน้ำเขียว จ. นครราชสีมา และ เลื่อฮีดสุดสวย

สมัครลงทะเบียนด่วน! และพิเศษสุดสำหรับผู้เรียนชุดบุกเบิก เพียง 1,200 บาท จากราคาเต็ม 1,800 บาท ถ้าสมัครภายในวันที่ 22 สิงหาคม 2543 ติดต่อขอรายละเอียดได้ที่ สถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไทย โทรศัพท์ 6448150 ต่อ 126-130 หรือ Email: LearnOnline@learn.it.th

JOB OPPORTUNITY

The Forest Restoration Research Unit (FORRU), a Joint initiative between the Department of Biology, Chiang Mai University and Doi Suthep-Pui National Park. FORRU is looking for the Education Officer to implement its education programme. The education officer will be responsible for

- maintaining a database of individuals and organisations involved in forest restoration in Thailand and neighboring countries and distributing information to them;
- running workshops and training sessions to teach new methods of forest restoration, developed by the unit's research programme, to interested groups;
- preparing teaching materials and contributing to the unit's publications and
- presenting the work of the unit at national and international meetings.

In addition to these primary duties, the Education Officer will be expected to assist with the scientific research of the unit as necessary.

Qualifications Required: M.Sc. in forestry, agriculture, plant sciences, education or mass communications. Candidates must have a very strong interest in environmental issues. A good command of spoken and written English and fluency in Thai are essential. Previous experience of environmental education or working with village groups would be advantageous. The Education officer will be mostly base at the Dept. of Biology, Chiang Mai University, but will also work at Doi Suthep-Pui National Park Headquarters and at various field sites. Fieldwork, sometimes under arduous conditions, is an essential part of the job. Training will be provided, and can work independently. Computer literacy, including a working knowledge of Excel and Word for Windows, is essential. Knowledge of FoxPro would be an advantage.

To Apply: Please send curriculum vitae, academic transcript, two letters of reference and a passport photograph to: Dr. Stephen Elliott or Dr. Vilaiwan Anusarnsunthorn, Department of Biology, Faculty of Science, Chiang Mai University, Chiang Mai 50200, Tel: (053) 221699 Ext. 3346 or 3348, Fax: (053) 892259, Email: scopplm@chiangmai.ac.th

ถามตอบ

ผู้รับทุน VS โครงการ BRT

ถาม ทำไมทางโครงการ BRT ไม่โอนเงินงวดเข้าบัญชีของโครงการวิจัย

ตอบ คำถามดังกล่าวได้มีนักวิจัยหลายท่านสอบถามเข้ามา ทางโครงการ BRT ยังขอยืนยันการจ่ายเงินด้วยเช็ค เนื่องจากเป็นระบบที่รัดกุมที่สุดในแง่ความปลอดภัย และการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก นอกจากนี้ การโอนเงินไปยังโครงการวิจัยต่าง ๆ ผู้โอนจะต้องนำเงินสดไปโอนที่ธนาคารซึ่งเสี่ยงต่อการสูญหาย

การติดตามสถานภาพของนักศึกษา

โครงการ BRT ได้เริ่มโครงการติดตามสถานภาพของนักศึกษาที่ได้รับทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อนำข้อมูลมาประมวลผลประกอบการดำเนินงานของโครงการ BRT แต่ที่ผ่านมา นักศึกษา ยังไม่ได้ให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามเท่าที่ควร ฝ่ายเลขานุการฯ จึงใคร่ขอความร่วมมือจากนักศึกษาหรือท่านอาจารย์ที่ทราบสถานภาพของนักศึกษา ซึ่งเคยอยู่ในความดูแลของท่านและจบการศึกษาไปแล้ว กรุณากรอกข้อมูลด้านล่างนี้และส่งกลับมายังฝ่ายเลขานุการฯ ที่โทรสาร 6425163 หรือ แจ้งข้อมูลมาที่คุณจุฑพร ศรีสว่าง โทรศัพท์ 6425322 ต่อ 255 Email: ting@biotec.or.th

ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) :	(ภาษาอังกฤษ) :
จบการศึกษาระดับ : ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	สถาบันการศึกษาที่จบ : เดือน และปีที่จบ :
สถานภาพในปัจจุบัน : ☐ ทำงานแล้ว ☐ กำลังหางาน/รื่องาน ☐ ศึกษาต่อ	ตำแหน่ง/สถานที่ทำงาน/ที่อยู่ : สาขาวิชา/คณะ/สถาบันการศึกษา :

หากท่านเปลี่ยนแปลงที่อยู่ กรุณากรอกข้อมูลให้ครบถ้วน และส่งมายังฝ่ายเลขานุการฯ

ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) :	(ภาษาอังกฤษ) :
ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้สะดวก :	
โทรศัพท์ : ที่บ้าน/ที่ทำงาน	เพจเจอร์/มือถือ/อื่น ๆ :
ที่อยู่ถาวร :	